

Cité des sciences et de l'industrie

Simon van der Salm

In het Parc de la Villette, noordoostelijk ten opzichte van het centrum van Parijs, ligt het Cité des sciences et de l'industrie. Het eerste wat je opvalt als je het metrostation verlaat, is de enorme ruimte rond het gebouw, een groot contrast met de compactheid van het bekende Parijs. Het museum uit 1986 – hoewel je het Cité eigenlijk geen museum kunt noemen - is gevestigd in een architectonisch bijzondere staal- en betonconstructie met veel glas, waardoor het enorme gebouw de indruk wekt nog ruimer te zijn dan het in werkelijkheid is. Ook binnen is de ruimte enorm, waardoor al gauw de indruk kan ontstaan dat de diverse exposities en thema's wat verloren gaan in de overheersende architectuur. Buiten het gebouw bevindt zich een spiegelend, bolvormig filmtheater, de Géode, waar films met indrukwekkende 3D-effecten worden vertoond.

De ambitie van het Cité lijkt de gehele (natuur)wetenschap, en in mindere mate de daarop gebaseerde techniek, te ontsluiten en te verduidelijken voor geïnteresseerde leken. De opzet lijkt erop gericht om - met name - jongelui te interesseren voor wetenschap en techniek. Voor het bezoek aan het Cité had ik een middag ingepland, maar die bleek veel te kort om alles te kunnen zien. Anderzijds hield ik ook tijd over: het planetarium stond op mijn verlanglijstje, maar dat bleek wegens werkzaamheden te zijn gesloten. Het Cité des Enfants en de Techno

Cité (voor kinderen vanaf een jaar of 12) heb ik maar gelaten voor wat ze zijn.

De permanente en tijdelijke tentoonstellingen vormen samen het museum Explora, en daarvoor is een middag eigenlijk te kort. Iedere tentoonstelling is gegroepeerd rond een bepaald thema: transport, energie, satellieten, het universum, afbeeldingstechnieken, technische innovatie, licht, geluid, wiskunde, de menselijke genen.

Vanzelfsprekend bezocht deze wiskundeleraar eerst de permanente tentoonstelling Les Mathématiques, verdeeld over drie deelthema's: meetkunde, getallen en beweging; complexiteit en voorspelling; en wat moeilijker te vertalen: l'Esprit des Mathématiques. Tja, de stelling van Pythagoras, het bord van Galton, een minimaaloppervlak, en andere, tamelijk voor de handliggende begrippen, allemaal bewegend of voorzien van lichteffecten. Maar ook wel wat uitleg over hetgeen algebra, meetkunde en waarschijnlijkheidsrekening inhouden, een uitleg die je echter net zo goed, of beter, op de website van bijvoorbeeld Wikipedia kunt volgen.

Een gevoel van teleurstelling was het resultaat. Als je al wat van wiskunde weet, leer je er niet veel en als je nog niet veel van wiskunde weet, wat blijft er dan hangen? Bijzondere voorwerpen zijn er niet. Het is hooguit aardig de expositie een keer gezien te hebben.

Wat voor de wiskundetentoonstelling geldt, geldt min of meer ook voor de andere permanente tentoonstellingen. In de tentoonstelling over licht bijvoorbeeld mag je zelf experimenteren met spiegels en lenzen, maar zonder de middelbare schoolkennis over dit onderwerp, blijft het geëxperimenteer niet veel meer dan wat gepruts in de ruimte.

Toen ik in september het Cité bezocht was er een tijdelijke expositie over de economie. Daar was een door een docente goed voorbereide – en zeer gedisciplineerde - schoolklas aan het werk. Leerlingen liepen rond met dikke schriften met aantekeningen. Zij gaf uitleg. Stelde vragen: "Wat betekent dit?", "Kijk eens goed, leg eens uit wat je ziet", "Welk economisch model denk je dat hier wordt gepresenteerd?", enzovoorts. Een interactieve les, waardoor de docente haar leerlingen de betekenis van het gepresenteerde wist te verduidelijken, een betekenis die de leerlingen vast niet op eigen houtje uit de tentoonstelling hadden opgepikt.

Voor het Cité geldt wat je helaas steeds vaker ziet: beleving lijkt belangrijker dan inhoud. Veel effecten, veel drukte en nadruk op vormgeving, maar als je echt iets over inhoud wilt weten, zul je toch een boek moeten openslaan of een echt museum moeten bezoeken.

Alle gegevens over de Cité zijn te vinden op de website: <http://www.cite-sciences.fr/fr/cite-des-sciences/>. Ook bovenstaande foto vindt u op deze website.